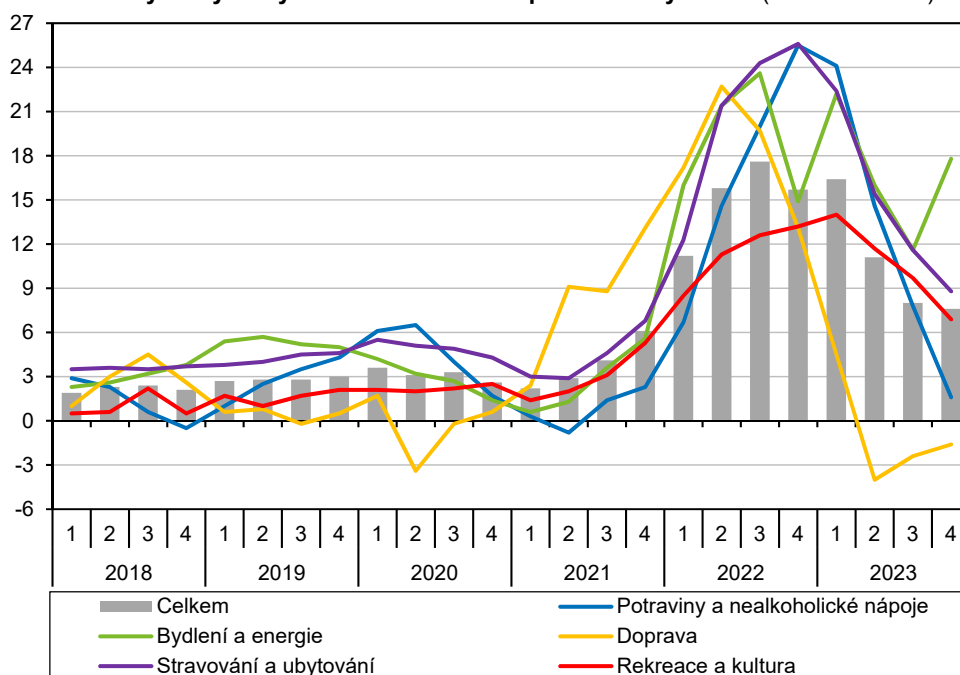

5. Ceny

Celková cenová hladina loni silně rostla.

Za celý rok 2023 celková cenová hladina v ekonomice měřená deflátořem HDP vzrostla o 8,6 %. Ceny spotřeby byly vyšší o 8,2 %, přičemž u spotřeby domácností růst oslabil na 9,3 % a cenová hladina statků spotřebovávaných sektorem vládních institucí vzrostla o 5,8 %. Ve srovnání se zbytkem ekonomiky mírněji rostly ceny kapitálových statků (4,2 %). Ceny dovozu zboží a služeb se loni propadly výrazněji než ceny exportu, což vedlo ke ztelně kladným směnným relacím, které dosáhly 102,7 %. Ve 4. čtvrtletí 2023 cenová hladina meziročně stoupla o 6,0 %, nejmírněji od konce roku 2021. Ceny spotřeby byly meziročně vyšší o 5,0 %, z toho u domácností o 6,0 % a vlády o 2,5 %. Růst cen kapitálových statků ve 4. čtvrtletí posílil na 3,5 %. Směnné relace zůstaly kladné a dosáhly 102,5 %. Směnné relace zahraničního obchodu se zbožím přitom dosáhly 102,0 %, zatímco u služeb to bylo 105,2 %. Mezičtvrtletně se celková cenová hladina ve 4. čtvrtletí neměnila. U spotřeby došlo k nárůstu o 0,4 % a kapitálové statky zdražily o 3,6 %. Mezičtvrtletní směnné relace byly ale záporné a dosáhly 98,4 %.

Graf č. 11 Ceny ve vybraných oddílech indexu spotřebitelských cen (meziročně v %)

Zdroj: ČSÚ

Meziroční růst spotřebitelských cen v průběhu roku zpomaloval.

Meziroční růst spotřebitelských cen v průběhu roku 2023 postupně zpomaloval (16,4 %, 11,1 % a 8,0 % v 1., 2. a 3. čtvrtletí) a závěr roku nebyl výjimkou. Ve 4. čtvrtletí 2023 index spotřebitelských cen meziročně vzrostl o 7,6 %. Meziroční dynamika naprosté většiny oddílů spotřebního koše zpomalila ve srovnání se 3. kvartálem. Výjimkou bylo bydlení, voda energie a paliva, kde se projevila srovnávací základna konce roku 2022, kdy byl do výpočtu inflace zahrnut úsporný tarif a skokově tak klesly ceny energií. Zmírnil se také propad cen dopravy. K meziročnímu růstu spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2023 nejvíce přispívalo bydlení a energie, rekreace a kultura, stravování a ubytování a alkoholické nápoje a tabák. Prudce poklesl vliv potravin a nealkoholických nápojů, které cenový růst stimulovaly v předchozích čtvrtletích. Meziročně klesaly jen ceny dopravy. Mezičtvrtletně se spotřebitelské ceny ve 4. kvartálu snížily o 0,4 %. Za celý rok 2023 dosáhl nárůst spotřebitelských cen 10,7 %. Oproti roku 2022 přírůstek zmírnil o 4,4 p. b. Nejvíce k celkovému navýšení cen přispěl vývoj u cen bydlení a energií, potravin a nealkoholických nápojů, rekreací a kultury a stravování a ubytování. Loni klesly pouze ceny dopravy.

Na rozdíl od zbytku cen ve spotřebitelském koši u bydlení a energií došlo v závěru roku ke zrychlení meziročního růstu.

Jak již bylo zmíněno, ceny bydlení a energií byly ve 4. čtvrtletí jediným oddílem spotřebního koše, u kterého došlo ke zrychlení meziročního růstu cen. Přírůstek dosáhl 17,8 %. Mírnější bylo meziroční navýšení nájemného z bytu (7,5 %), běžné údržby a oprav (6,2 %), imputovaného nájemného¹ (0,3 %) a stejný zůstal přírůstek cen za ostatní služby související s bydlením (15,3 %). Vlivem srovnávací základny konce roku 2022 ale v loňském 4. čtvrtletí prudce posílil nárůst cen elektrické a tepelné energie, plynu a ostatních paliv (47,1 %). Mezičtvrtletně se ceny bydlení, vody, energie a paliv snížily o 0,4 %. Za celý rok 2023 cenový nárůst v tomto oddílu činil 16,8 %. Z naprosté většiny za tím stálo navýšení cen energií a paliv (37,2 %), vyšší byly ale také ceny ostatních položek.

Meziroční růst cen potravin ve 4. čtvrtletí výrazně zpomalil.

Ve 4. čtvrtletí dál výrazně zpomaloval meziroční růst cen potravin a nealkoholických nápojů (v prosinci už došlo k poklesu) a za celý kvartál přírůstek dosáhl 1,6 %. Mírnější byl meziroční nárůst cen pekárenských výrobků a obilovin (3,0 %), zeleniny (16,6 %), ovoce (8,2 %), cukru a souvisejících výrobků (4,4 %) i ostatních potravinářských výrobků (7,0 %). Z růstu do poklesu se ve 4. čtvrtletí dostal vývoj cen masa (-1,5 %) a mléka, sýrů a vajec (-7,0 %). V hlubokém poklesu setrvaly ceny olejů a tuků (-10,0 %). Mezičtvrtletně se ceny potravin a nealkoholických nápojů snížily o 1,4 %. Za celý rok 2023 vzrostly ceny potravin a nealkoholických nápojů o 11,5 % a přírůstek se tak oproti roku 2022 zmínil o 5,2 p. b. Za poslední dva roky tak ceny v tomto oddílu vzrostly o 30,1 %. Loňské navýšení cen potravin a nealkoholických nápojů nejvíce ovlivnily ceny pekárenských výrobků a obilovin (13,6 %), masa (7,7 %), mléka, sýrů a vajec (10,6 %) a zeleniny (21,5 %).

Solidní zůstal přírůstek cen u různých služeb.

Mezi oddíly spotřebitelského koše, které ve 4. čtvrtletí nejvíce přispívaly k celkovému růstu spotřebitelských cen, patřily i rekreace a kultura, jejichž ceny meziročně vzrostly o 6,9 %. Největší podíl na tomto nárůstu měly ceny dovolených s komplexními službami (9,7 %) a rekreační a kulturní služby (8,6 %). Mezičtvrtletně se ceny rekreací a kultury snížily o výrazných 3,6 %. Tento oddíl patřil k výrazným hybatelům cenového růstu i z pohledu celého roku 2023. Ceny zde se loni celkově zvýšily o 10,5 %, především pod vlivem dovolených s komplexními službami (15,3 %). Také ceny stravování a ubytování ve 4. čtvrtletí stejně jako po celý rok 2023 významně promlouvaly do meziroční spotřebitelské inflace. Jejich meziroční přírůstek ve 4. čtvrtletí zpomalil na 8,8 %, ale mezičtvrtletně dál poměrně výrazně rostly (1,1 %). Za celý rok 2023 se ceny stravování a ubytování zvýšily o 14,2 %. Stabilně silný vliv na meziroční růst spotřebitelských cen si držely ceny alkoholických nápojů a tabáku. Ty ve 4. čtvrtletí meziročně vzrostly o 5,9 %, mezičtvrtletně klesly o 0,3 % a za celý rok byly vyšší o 6,6 %.

Meziroční dynamika cen odívání a obuvi zpomalovala.

U cen odívání a obuvi stejně jako u bytového vybavení a zařízení domácnosti v roce 2022 došlo k prudkému růstu cen poháněného obnovenou poptávkou spotřebitelů. V průběhu loňského roku zde ale docházelo k postupnému útlumu meziroční dynamiky cen. Odívání a obuv ve 4. čtvrtletí meziročně zdražily o 7,1 % a mezičtvrtletně o 3,9 % a ceny bytového vybavení a zařízení byly meziročně vyšší o 2,7 % a mezičtvrtletně stagnovaly. Za celý rok 2023 vzrostly ceny odívání a obuvi o 11,1 % (zmírnění oproti roku 2022 o 7,5 p. b.) a bytového vybavení, zařízení domácnosti a oprav o 7,6 % (-4,4 p. b.). Také ceny ostatního zboží a služeb² v posledních dvou letech výrazně rostly v souvislosti s postpandemickým oživením poptávky a jejich meziroční dynamika ve 4. čtvrtletí 2023 oslabil na 5,5 %. Mezičtvrtletně byly vyšší o 0,3 % a za celý rok 2023 vzrostly o 9,4 %. Výrazný cenový růst si po celý rok 2023 udržovaly méně váhově

¹ Imputované nájemné vyjadřuje náklady vlastnického bydlení. Kromě samotných cen bydlení zahrnuje i náklady na výstavbu a renovace a další poplatky. Více na: <https://www.czso.cz/csu/czso/metodicka-poznamka-k-indexu-spotrebitelskych-cen-imputovane-najemne>.

² Zahrnuje služby osobní péče a osobní potřeby a doplňky, sociální péči, pojištění a další finanční služby apod.

významné položky – pošty a telekomunikace (3,6 % za celý rok), zdraví (8,8 %) a vzdělávání (7,0 %).

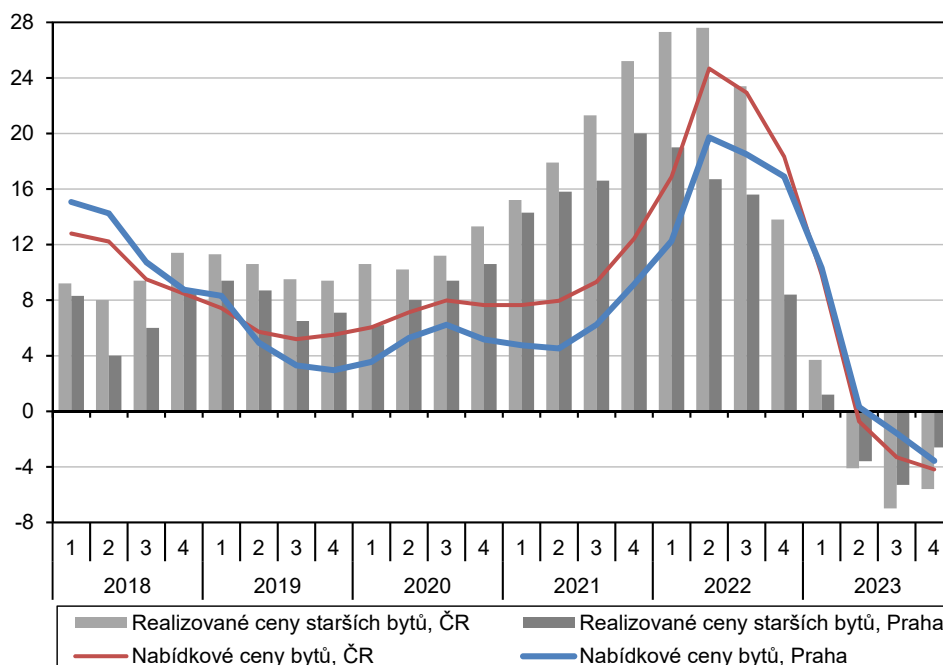
Ceny dopravy celkově loni klesly.

Ceny dopravy s výjimkou první čtvrtiny roku meziročně klesaly. Ve 4. čtvrtletí jejich pokles zmírnil na 1,6 %. Jedinou položkou v oddíle, kde ceny meziročně rostly, byly dopravní služby (7,9 %). Prohloubil se meziroční pokles cen osobních dopravních prostředků (-3,8 %). Zmírnil se ale pokles v případě nákladů na jejich provoz (-1,5 %), z toho snížení cen pohonných hmot dosáhlo 6,5 %. Mezičtvrtletně se ceny dopravy snížily o 0,3 %. Za celý rok 2023 ceny dopravy klesly o 1,0 %. Z toho ceny provozu osobních dopravních prostředků klesly o 4,1 % (pohonné hmoty -12,0 %), ceny samotných osobních dopravních prostředků prakticky stagnovaly (0,1 %) a ceny dopravních služeb byly vyšší o 12,0 %.

Meziroční růst spotřebitelských cen v EU loni postupně zpomaloval.

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP) v EU³ v roce 2023 vzrostl o 6,4 %. Přírůstek oproti roku 2022 zpomalil (z 9,2 %), především pod vlivem oslabení růstu cen energií a paliv, což se promítlo do mírnějšího růstu cen bydlení a energií (z 18,0 % na 3,4 %) a dopravy (z 12,1 % na 2,5 %). Mírně loni posílil růst cen potravin a nealkoholických nápojů (12,6 %), ubytování a stravování (8,4 %) a výrazněji rostly také ceny alkoholických nápojů a tabáku (7,8 %) a rekreací a kultury (6,1 %). Podle HICP nejvíce loni rostly spotřebitelské ceny v Maďarsku (17,0 %), Česku (12,0 %) a na Slovensku (11,0 %) a 10% hranici překročila dynamika cen i v Polsku (10,9 %). Nejmírněji narostly loni spotřebitelské ceny v Belgii (2,3 %), Lucembursku (2,9 %) a shodně o 3,4 % v Dánsku a ve Španělsku. Během roku meziroční růst cen v EU postupně zpomaloval až na 3,4 % ve 4. čtvrtletí. Nejvíce rostly ceny v Česku (8,4 %), Maďarsku (7,6 %) a v Rumunsku (7,4 %). Jedinou zemí, kde ve 4. čtvrtletí HICP meziročně klesl, byla Belgie (-0,6 %). Nejmírněji meziročně rostly spotřebitelské ceny v Dánsku (0,1 %) a v Nizozemsku (0,4 %). Mezičtvrtletně se HICP v EU ve 4. čtvrtletí zvýšil o 0,2 %.

Graf č. 12 Ceny nemovitostí (meziroční změna, v %)

Zdroj: ČSÚ

³ Oproti indexu spotřebitelských cen, který ČSÚ pro českou ekonomiku sestavuje, HICP neobsahuje imputované nájemné, což bývá zdrojem rozdílů mezi HICP a Indexem spotřebitelských cen.

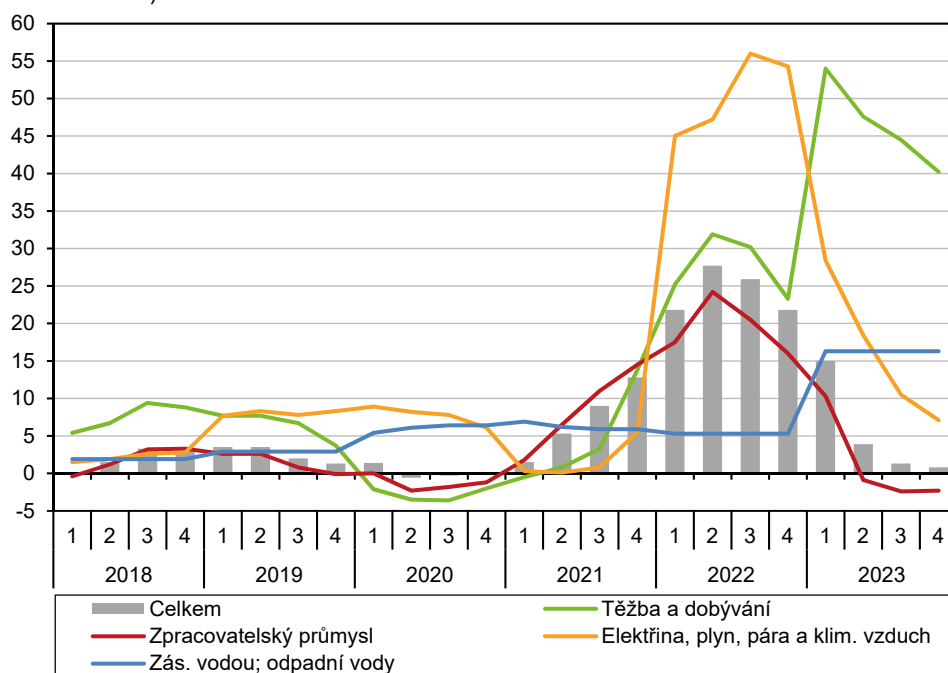
Ceny bytů meziročně klesaly.

Nabídkové ceny bytů v Česku ve 4. čtvrtletí pokračovaly v meziročním poklesu, který trval již třetí čtvrtletí a prohloubil se na -4,2 %. Mezičtvrtletně se nabídkové ceny bytů v ČR snížily o 0,4 %, počtvrté v řadě. Výrazněji se ve 4. čtvrtletí meziročně propadaly ceny bytů mimo Prahu (-4,9 %), které také popáté v řadě klesly mezičtvrtletně, a to o 0,9 %. Nabídkové ceny bytů v Praze meziročně klesly o 3,6 % a mezičtvrtletně se nezměnily. Realizované ceny starších bytů v Česku ve 4. čtvrtletí meziročně klesly o 5,6 % a pokles se tak zmírnil oproti předchozímu kvartálu. Zároveň se realizované ceny po čtyřech čtvrtletích poklesů v závěru roku 2023 opět mezičtvrtletně zvýšily (0,4 %). Mimo Prahu realizované ceny bytů meziročně klesly o 6,4 % a trval také jejich mezičtvrtletní pokles (-0,3 %). Situace v Praze se ve 4. čtvrtletí 2023 od zbytku země lišila. Realizované ceny starších bytů zde mezičtvrtletně vzrostly o 3,2 % a jejich meziroční pokles se tak zmírnil na -2,6 %. Realizované ceny nových bytů, které jsou zjišťovány pouze za Prahu, se ve 4. čtvrtletí meziročně snížily o 3,3 % a mezičtvrtletně klesly o 1,9 %.

Ceny průmyslových výrobců celý rok meziročně rostly, přírůstek ale v průběhu roku zpomaloval.

Ceny průmyslových výrobců ve 4. čtvrtletí meziročně vzrostly o 0,8 %. Jejich růst v průběhu loňska výrazně zpomaloval (15,0 %, 3,9 % a 1,3 % v 1., 2. a 3. čtvrtletí). Mezičtvrtletně se ceny průmyslových výrobců ve 4. kvartálu snížily o 0,3 %. Za celý rok 2023 ceny průmyslových výrobců vzrostly o 5,0 %. V samotném 4. čtvrtletí se na velmi vysoké úrovni udržel meziroční růst cen těžby a dobývání (40,2 %). Posílil meziroční růst cen ropy a zemního plynu (40,6 %), na 61,9 % oslabil přírůstek u černého a hnědého uhlí a lignitu a výrazná byla nadále dynamika u ostatní těžby a dobývání nerostných surovin (18,6 %), zahrnující zejména stavební hmoty. Silný meziroční růst cen těžby a dobývání po celý rok 2023 (celkem o 46,4 %) byl výsledkem zejména prudkého mezičtvrtletního navýšení v první čtvrtině roku. Ve 4. čtvrtletí ceny v této sekci mezičtvrtletně vzrostly o 0,8 %. Také u cen elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu v průběhu roku došlo ke zmírnění meziročního růstu až na 7,1 % ve 4. kvartálu. Mezičtvrtletně zde ceny klesly o 0,5 %. Za celý rok 2023 jejich přírůstek činil 15,8 %. Ceny zásobování vodou a služeb souvisejících s odpadními vodami ve 4. čtvrtletí stejně jako za celý loňský rok vzrostly o 16,3 %.

Graf č. 13 Ceny hlavních skupin průmyslových výrobců (meziroční změna, v %, podle klasifikace CPA)

Zdroj: ČSÚ

Ve zpracovatelském průmyslu klesaly zejména ceny surovin.

Ceny ve 4. čtvrtletí meziročně klesly u výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu (-2,3 %). Mezičtvrtletně se ceny ve 4. kvartálu snížily o 0,3 %. V hlubokém meziročním poklesu ve 4. čtvrtletí byly ceny výrobků souvisejících se základními surovinami, jako jsou dřevo a výrobky z něj (kromě nábytku, -22,9 %), papír a výrobky z něj (-14,5 %), základní kovy (-14,5 %) nebo chemické látky a přípravky (-9,2 %). Nižší byly i ceny koku a rafinovaných ropných výrobků⁴. Meziroční pokles byl zaznamenán také u potravinářských výrobků (-3,1 %), pryžových a plastových výrobků (-3,0 %) nebo kovodělných výrobků (-0,5 %). Silný meziroční přírůstek se udržel u cen oprav, údržby a instalace strojů a zařízení (9,6 %) a ceny meziročně rostly také u váhově významných druhů zboží, jako jsou stroje a zařízení (6,1 %), počítače, elektronické a optické přístroje (4,8 %), motorová vozidla (3,3 %) nebo elektrická zařízení (0,8 %).

Celkově loni vzrostly ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu.

Po silném navýšení na začátku roku (10,3 % v 1. čtvrtletí) meziroční dynamika cen ve zpracovatelském průmyslu spadla do poklesu (-0,9 % a -2,4 % ve 2. a 3. kvartálu) a celkově za celý rok v této sekci ceny vzrostly o 0,9 %. Celoroční výsledek ve směru poklesu ovlivňoval zejména vývoj cen surovin a souvisejících výrobků, u kterých působila vysoká srovnávací základna roku 2022 – dřevo a výrobky z něj (kromě nábytku, -12,7 %), základní kovy (-9,4 %), chemické látky a přípravky (-9,0 %), papír a výrobky z něj (-4,2 %) nebo ceny koku a rafinovaných ropných výrobků. Naopak výrazně rostly ceny nápojů (12,2 %) i potravinářských výrobků (8,6 %), oprav, údržby a instalace strojů a zařízení (9,5 %) strojů a zařízení (8,0 %), počítačů, elektronických a optických přístrojů (4,0 %) nebo motorových vozidel (3,7 %).

Ceny průmyslových výrobců v EU loni klesly.

Vývoj cen průmyslových výrobců v EU⁵ byl loni značně rozmanitý. Po prudkém navýšení z roku 2022 (34,4 %) ceny průmyslových výrobců v EU loni celkově klesly o 2,1 %. Zatímco u některých zemí navzdory oslabení tempa ceny stále silně rostly – o 21,5 % v Maďarsku, o 17,2 % v Lucembursku a o 16,9 % na Slovensku, ve 14 zemích došlo k poklesu, nejvíce v Irsku (-25,6 %), Bulharsku (-12,5 %) a v Belgii (-9,3 %). Celkově se v EU loni propadly ceny těžby a dobývání (-6,9 %) a elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (-12,7 %). Naopak ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu loni v EU mírně vzrostly (1,9 %). V samotném 4. čtvrtletí ceny průmyslových výrobců v EU meziročně klesly o 8,9 %, zatímco mezičtvrtletně mírně vzrostly (0,2 %). Meziroční pokles cen průmyslových výrobců ovlivňovaly všechny sekce – ceny těžby a dobývání byly nižší o 10,0 %, ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu o 1,6 % a ceny elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu o 26,0 %. Ceny průmyslových výrobců ve 4. kvartálu meziročně klesaly ve většině zemí EU s výjimkou Lucemburska (19,1 %), Slovenska (8,1 %), Slovinska (2,4 %), Česka (0,8 %) a Malty (0,8 %). Oproti tomu nejvíce se meziročně propadly ceny průmyslových výrobců v Irsku (-22,0 %), Bulharsku (-20,3 %) a Belgii (-19,2 %).

Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví loni rostly výrazně pomaleji než v roce 2022.

Meziroční růst cen stavebních prací v průběhu roku 2023 postupně zpomaloval a dle odhadů ve 4. čtvrtletí dosáhl 3,2 %. Mezičtvrtletně se ceny stavebních prací zvýšily o 0,6 %. Za celý rok 2023 pak ceny stavebních prací vzrostly o 6,0 % (v roce 2022 po zpřesnění o 12,4 %). Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví naopak ve 4. čtvrtletí meziročně klesly o 0,3 % a mezičtvrtletně byly nižší o 0,7 %. Za celý rok 2023 ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly v průměru o 3,8 %. To představuje prudké zpomalení ve srovnání s rokem 2022, kdy materiály a výrobky spotřebovávané ve stavebnictví zdražily o 20,7 % a materiální náklady tak byly výraznou brzdou rozvoje stavební produkce.

⁴ Přesné hodnoty ukazatele nejsou uvedeny kvůli ochraně individuálních dat.

⁵ Bez cen zásobování vodou a služeb souvisejících s odpadními vodami.

Růst cen tržních služeb se po celý rok držel na výrazné úrovni.

Ceny tržních služeb ve 4. čtvrtletí meziročně vzrostly o 4,9 % a přírůstek tak byl nejmírnější za celý rok 2023. Mezičtvrtletně se ceny ve 4. čtvrtletí zvýšily o 1,2 %. Ve směru meziročního růstu cen nejvíce působily služby v oblasti nemovitostí (meziroční přírůstek 6,7 %), služby v oblasti programování a souvisejícího poradenství (6,5 %), pozemní a potrubní doprava (3,1 %) a služby v oblasti zaměstnání (15,6 %). Významný příspěvek měl i vývoj cen úklidových služeb (12,9 %), poštovních a kurýrních služeb (11,7 %), informačních služeb (10,0 %), právních a účetnických služeb (6,8 %), reklamních služeb a průzkumu trhu (4,3 %), skladování a podpůrných služeb v dopravě (3,6 %) nebo architektonických a inženýrských služeb a technických zkoušek a analýz (2,6 %). Meziroční dynamika cen tržních služeb se držela vysoko a na rozdíl od zbytku ekonomiky v průběhu roku výrazně nezpomalovala. Šlo o projev přetrvávajícího silného nominálního růstu mezd, které u služeb tvoří klíčovou součást nákladů. Za celý rok 2023 se ceny tržních služeb zvýšily o 5,6 %. Nejvíce k tomu přispěly služby v oblasti programování a souvisejícího poradenství (růst o 8,2 %), služby v oblasti nemovitostí (6,5 %), pozemní a potrubní doprava (4,2 %) a služby v oblasti zaměstnání (22,1 %).

Ve 4. čtvrtletí se ceny zemědělských výrobců výrazně meziročně propadly.

Ceny zemědělských výrobců (včetně ryb) ve 4. čtvrtletí 2023 meziročně klesly o 14,5 % a hloubka propadu se tak téměř nezměnila oproti 3. čtvrtletí. Meziročně nižší byly ceny rostlinné (-16,5 %) i živočišné (-10,9 %) výroby. Za úrovní stejného období roku 2022 hluboce zaostávaly ceny obilovin (-36,0 %). O desítky procent se meziročně propadly ceny pšenice, žita, ječmene, ovsa i kukuřice. Ceny průmyslových plodin byly nižší o 16,7 %, z toho olejnin o více než třetinu. Naopak ceny cukrové řepy vzrostly o 14,8 %. Krmné plodiny byly meziročně dražší o 17,9 %, zelenina a zahradnické produkty o 12,5 %, brambory o 34,7 % a ovoce o 32,8 % (vliv měla zejména o více než třetinu dražší jablka). V rámci živočišné výroby ve 4. čtvrtletí meziročně stagnovaly ceny hospodářských zvířat (0,1 %), z toho ale klesaly ceny drůbeže (-6,9 %) a skotu (-3,1 %) a naopak rostly ceny prasat a selat (8,7 %). V hlubokém propadu byly naopak živočišné výrobky (-17,8 %). Mléko bylo meziročně levnější o 18,7 % a vejce o 10,8 %.

Loni klesly ceny rostlinné výroby, zatímco u živočišné výroby došlo k celkovému navýšení.

Ještě v 1. čtvrtletí ceny zemědělské výroby včetně ryb meziročně rostly (19,4 %) a následně spadly do poklesu (-8,1 % a -14,7 % ve 2. a 3. čtvrtletí). Za celý rok byly ceny zemědělské výroby nižší o 6,0 %. Pokles byl podpořen zejména vývojem cen rostlinné výroby, které klesly o 13,7 %. Velký podíl na tom mělo srovnání s rokem 2022, kdy geopolitické události vedly k prudkému zdražení klíčových plodin. I proto loni prudce klesly ceny obilovin (-20,4 %, z toho pšenice o 24,0 %) i průmyslových plodin (-21,8 %, z toho olejnin o 28,8 %). Naopak ceny zeleniny a zahradnických produktů byly loni vyšší o 15,4 %, brambor o 39,4 % a ovoce o 10,4 %. Ceny živočišné výroby v roce 2023 naopak celkově vzrostly o 7,0 %. Ceny hospodářských zvířat byly vyšší o 12,6 %, z toho prasat o 25,0 %. Ceny živočišných výrobků vzrostly o 3,3 %. Zatímco ceny mléka loni celkově spíše stagnovaly (0,5 %), u vajec došlo k navýšení o 28,6 %.

Ceny vývozu loni meziročně klesly.

Ceny vývozu zboží v roce 2023 celkově klesly o 0,7 %. Nejvíce se propadly ceny exportu ostatních surovin⁶ (-18,6 %) a chemikálií (-7,2 %). Naopak prudce vzrostly ceny nápojů (16,0 %). Po meziročním navýšení v 1. čtvrtletí se ceny exportu ve zbytku roku 2023 klesaly. Ve 4. čtvrtletí 2023 byly ceny vývozu nižší o 2,2 %. Vliv kurzu koruny na meziroční vývoj cen zahraničního obchodu v závěru roku oslabil⁷. Mezičtvrtletně se ceny vývozu ve 4. čtvrtletí zvýšily o 0,6 %. Ve 4. kvartálu nejvíce meziročně klesly ceny ostatních surovin (-14,7 %) a minerálních paliv (-13,7 %). Nižší byly také ceny vývozu chemikálií (-7,7 %), potravin a živých zvířat (-7,3 %) a polotovarů⁸ (-6,8 %). Stejně jako v předcházejících kvartálech také ve 4. čtvrtletí prudce rostly ceny nápojů

⁶ SITC 2 – suroviny nepoživatelné s výjimkou paliv.

⁷ Podle údajů ČNB byl ve 4. čtvrtletí 2023 průměrný kurz koruny vůči euru 24,521 CZK/EUR. V roce 2022 to bylo 24,387 CZK/EUR. Kurz dolaru meziročně posílil. Ve 4. čtvrtletí 2022 činil průměr 23,923 CZK/USD a letos 22,820 CZK/USD.

⁸ SITC 6 – tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu.

(11,1 %). Posílil meziroční přírůstek u cen exportu průmyslového spotřebního zboží (4,1 %) a strojů a dopravních prostředků (2,8 %).

Směnné relace byly loni výrazně kladné.

Ceny dovozu zboží se v loňském roce celkově propadly o 5,7 %. Na poklesu se projevil zejména vývoj u cen minerálních paliv (-27,7 %) a ostatních surovin (-10,7 %). V hlubokém poklesu byly také ceny dovozu chemikálií (-7,9 %). Naopak o více než pětinu (22,7 %) vzrostly ceny nápojů a tabáku. V samotném 4. čtvrtletí 2023 ceny importu meziročně klesly o 6,1 %, zatímco mezičtvrtletně vzrostly o 1,5 %. Ve 4. čtvrtletí se nejvíce meziročně snižovaly ceny dovozu minerálních paliv (-28,7 %), ostatních surovin (-9,6 %), chemikálií (-8,0 %) a polotovarů (-5,9 %). Naopak meziročně vyšší byly ceny importu nápojů a tabáku (23,9 %), průmyslového spotřebního zboží (2,3 %), potravin a živých zvířat (1,7 %), strojů a dopravních prostředků (0,3 %). Po celý rok setrávaly meziroční směnné relace zahraničního obchodu se zbožím ve výrazně kladném pásmu. Celkově za rok 2023 směnné relace dosáhly 105,3 %. V samotném 4. čtvrtletí meziroční směnné relace činily 104,2 %. Kladné směnné relace měl obchod s minerálními palivy (121,0 %), stroji a dopravními prostředky (102,4 %), průmyslovým spotřebním zbožím (101,8 %) a chemikáliemi (100,3 %). Naproti tomu záporné směnné relace měl obchod s nápoji a tabákem (89,7 %), potravinami a živými zvířaty (91,2 %), ostatními surovinami (94,4 %) a polotovary (99,0 %).